

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:	
Yksi vuosikerta ..\$5.50	Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta ..\$1.60	Yksi kuukausi \$0.60
Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:	
Yksi vuosikerta ..\$8.50	Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:	
One Year ..\$5.50	Six Months \$3.00
Three Months ...\$1.60	One Month \$0.60

No. 186

TIISTAINA, ELOK. 10 P.—TUESDAY, AUGUST 10

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

Entente ei läheta sota- väkeä Puolan avuksi

ENGLANNIN TYÖLÄISET JA PUOLAN SOTA

Englannin raatajat jyrkästi vastustavat avustuksen antamista Puolalle

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 10, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
LONTOO, elok. 9 p. — Englannin työläiset uhkivat lakata valmistamista ja uloslähtemistä ammuksia ja muita sotatarpeita, joita liitetään Puolan käytettäväksi sen taistellessa Neuvosto-Venäjää vastaan. Tuhannet ja taas tuhannet työläiset ottivat osaa suunnitelmasta välttää maan toimeenpantiin kulkuvälineiden ja mielenosoitusten, joissa panttiin protesti Puolalle avustuksen antamista vastaan Englannin taholta. Puhujat, jotka pitivät puheita suurille joukoille eri paikoissa, kehoittivat työläisiä lakkaamaan valmistamista sotatarpeita Puolalle.
Robert Williams piti puheen Newcastlessa toimeenpannussa mielenosoituksessa ja hän ennusti seurauksena siitä, jos Englanti sekaantuu taisteluun Puolan puolesta Venäjää vastaan, olevan neuvoston järjestelmän perustamisen Englannin vuoden sisällä. Työläiset kuuluttivat — ja tämä sotahuuto kasvoi alati laajakantoisuudessa ja voimakkuudessa — on: "Pakottakaamme hallitus säilyttämään rauhalliset suhteet Neuvosto-Venäjän kanssa."
Tällä toimeenpannussa mielenosoituksessa oli saapuvilla edustajia useista entisten sotilaiden muodostamista järjestöistä. Hyväksytyissä päätöksissä kehoitetaan työläisiä tekemään lakko kaikilla johtavilla teollisuusaloilla.

SAKSAN TYÖLÄISET MUKANA.

BERLIINI, elok. 9 p. — Tietoja kun on yhä edelleen tulut, että entente aikoo rikkoa Saksan puolueetottomuutta joko väkivaltaisesti taikka lupaamalla tehdä muutoksia rauhansopimukseen saadakseen Saksan talouden, niin useissa aamueliäississä julkaistiin työläisille osotettu julistus, jonka ovat allekirjottaneet Saksan ammattijärjestöjen liiton, Sosiaalidemokraattisen puolueen, Itsenäisen sosialistipuolueen ja Kommunisistipuolueen virkailijat ja jossa työläisiä kehoitetaan ryhtymään kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin saattaakseen tyhjien raaka-ainien antamisen suunnitelmat. Nämä julistukset ovat siinä suhteessa merkittävissä, että ne osottavat enemmistön työläisistä liittyneen tässä liikkeessä vasemmistolaisiin.

SUURTA SATAA ENNUSTATTAAN

WASHINGTON, D. C., 9 p. elok. — Hallituksen elokuun vuodentuloraportissa ennustetaan 224,000,000 bushella suurempaa maissisatoa kuin edellisellä kuukaudella ennustettiin ja 14,000,000 bushella pienempää vehnäsatoa. Raportin mukaan tulee tänään vuoden maissisato olemaan kaikkiaan 3,003,000,000 bushella ja vehnäsato 795,000,000 bushella.
Myös ennustetaan suurempaa tupakkasätkä, peruna- ja heinänsatoa kuin viime kuussa ennustettiin.
Eri valtioiden kevät-vehnäsato arvioidaan seuraavasti: North Dakota 77,794,000 bushella, South Dakota 32,280,000 bushella, Montana 21,760,000, Washington 21,233,000.

OSAKKEET LASKEVAT PÖRSSISSÄ

NEW YORK, 9 p. elok. — Pörsissä arvutettiin tänään laski useiden osakkeiden arvo alimmilleen tänä vuonna.
Puolan entistään kriittisempi asema sekä Englannin punnan halpeeminen 7 sentillä vaikuttivat yleensä kaikilla aloilla pörsissä.
Baldwin Locomotive ja Pan-American osakkeet alenivat 4 pisteellä, Louisville & Nashville rautatieosakkeet 5 pisteellä, United Fruit ja Mexican öljyosakkeet 5 pisteellä.

SEKASORTO VALLALLA PUOLASSA. JULISTUS NEUVOSTOTASAVALLAKSI MUUTOSTA ANNETTANEE PIKKOIN

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Aug. 10, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
HYTHE, Englanti, elok. 9 p. — Ententen edustajat täällä koolla olevassa konferenssissa pääsivät tänään aamuna täydelliseen yhteisymmärrykseen niiden suunnitelmien nähdessä, joiden mukaan tullaan toimimaan venäläis-puolalaisissa kriisissä. Tehtyjen suunnitelmien mukaan Venäjän saarto tullaan "uudelleen" saattamaan voimaan, mutta asiantuntijain antamien neuvon mukaisesti päätettiin olla lähettämättä liittolaismaiden joukkoja Puolan avuksi. Tehtyään päätöksen, että avoimiin sotatoimiin Venäjää vastaan ei ryhdytä, pääministerille Lloyd-Georgelle ja Millerandille jäi ratkaistavaksi mitä vaikein ongelma. Tiedetään heidän haluavan antaa Puolalle kaikkea sellaista apua, mitä tuo päätös edellyttää.
Niinhyvin ranskalaisissa kuin englantilaisissakin piireissä täällä alleviivataan sana "puolustus" ja samalla huomautetaan Ranskan ja Englannin haluavan selvästi ymmärtävän, että ne eivät tee hyökkäyssuunnitelmia. Vaikka virallista lausuntoa ei olekaan annettu, niin luotettava taholta on saatu tietää, että pääministerit eivät ole päässee yksimielisyyteen siihen nähden, millä tavalla Puolaa ruvetaan avustamaan. (Vertaa uutisen ensimmäistä ja viimeistä lausetta toisiinsa. — Toim.)

Neuvottelut aloitetaan elokuun 11 päivänä.

LONTOO, elok. 9 p. — Venäjän hallitus on ilmoittanut Englannin hallitukselle sovitus siitä, että Puolan edustajat menevät venäläisten rintamalinjan poikki elokuun 9 päivän iltana ja että rauhaneuvottelut aloitetaan Minskissä elokuun 11 päivänä. "Neuvottelut brittiläisten kanssa jatkuvat, mutta elokuun 4 päivän ulommautumi ja uhkaus, että brittiläinen laivasto jälleen tulee saartamaan Venäjän, ovat synnyttäneet epäsuosiollisen atmosfäärin, vaikeuttanut yhteisymmärryksen pääsemistä," kerrotaan Moskovasta Venäjän radiosanomassa Venäjän ulkoministerin Tshitscherinin sanoneen.
Venäjä on valmis peräännyttämään joukkonsa linjalle, jonka korkein neuvosto määritteli 1918, edellyttäen että puolalaiset hyväksyvät aselepoehdot, sanotaan venäläisen valtuuskunnan tänään julkisuuteen saattamassa lausunnossa. Ennen Englannin viimeisen nootin saapumista Moskovaan, sanotaan lausunnossa, neuvostohallitus määräsi Venäjän edustajiston lähettämään Englannin hallitukselle lausunnon, jossa sanotaan:
"Edellyttäen, että Puola hyväksyy aselepoehdot, jotka pääasiallisesti koskevat sen aseellisten joukkojen pienentämistä, neuvostohallitus on valmis aloittamaan joukkonsa taakaisin kulettamisen linjalle, jonka korkein neuvosto määritteli 1918 ja tuntuvasti pienentämään tuolla linjalla pidettävien miestensä lukua, jos entente ja eritoten Ranska lupaa pitää täyden hyökkäämästä ja antamasta kannatustaan hyökkäykseen Neuvosto-Venäjää vastaan ja samalla lupaa poistaa kenraali Wrangelin joukot Krimiltä."

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

SEKASORTO VALLALLA PUOLASSA.

KÖLN, elok. 9 p. — Varsova lennätetään Kölnin Gazettele: Tällä Puolassa on kehittyneet miina- ja katastrofiksi ja maassa on sekasorto vallalla. Ranskan sotilasviranomaisten kerrotaan kiiruhaneen Saksan konsulaattiin pyytämään passeja Ranskan lähetystölle ja kun kirjurit Saksan konsulaatissa eivät voineet antaa heille passeja kyllin nopeasti, niin kolme ranskalaisista majuria ryhtyi avustamaan heitä niiden kirjoittamisessa.
Kenraali Hallerin vapaaehtoisista kokoonpantu armeija, johon puolalaiset asettivat toiveensa, näyttävät heidät, vaikka se koettiin urhoollisesti taistellen estää bolshevikit etenemästä pohjoisessa, kärsien suuren mieshukan. Tämän lisäksi kerrotaan ranskalaisen kenraalin Weygandin esikunnan ja puolalaisten sotilasviranomaisten välillä syntyneen vakavaa kahinaa, ollen siitä seurauksena toivoton sekaannustilaisuus.
Hajotetun vapaaehtoisien armeijan jäitteet palaavat rintamalle ilman aseita ja muita tarpeita 20-40 miestä käsittävissä joukoissa. Valmistuksia on jo tehty siitä varalta, että voidaan räjäyttää ilmaan kumpikin Veikselin poikki rakennetuista suurista silloista. Kaikki liikenne joella on kielletty kuleman uhalli. Varsovan ruokatarvikauppoihin on tehty hyökkäyksiä.

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Kenraali Wood on lähtenyt Denveriin

CHICAGO, 9 p. elok. — Kenraali majuri Leonard Wood, armeijan keskusdepartmentin komentaja, lähti illalla Denveriin tarkastamaan viime viikolla sinne lähetettyä sotaväkeä.

Emma Goldman neuvostovallan palveluksessa

NEW YORK, 9 p. elok. — Alexander Berkman, joka karkotettiin Yhdysvalloista Venäjälle, ja hänen mukanaan lähtenyt Emma Goldman ovat nykyään neuvostohallituksen palveluksessa, ilmoitetaan kirjjeessä, jonka Emma Goldman on lähettänyt Pietarista eräälle ystäväilleen.
Berkman ja Goldman ovat jäseninä neuvostohallituksen asettamassa komissiossa, joka matkustaa Venäjällä keräten vallankumouksen muistoesineitä museoon.

Debsin kirjevaihto on sängen laaja

ATLANTA, Ga., 9 p. elok. — Eugene V. Debsin vaalitilaisuus tiedetään suuri yleisö hyvin vähän, mutta Atlantan vankilavirkailijat sitä vastoin saavat niistä "muistutuksen" joka päivä.
Kaksi postipalvelijaa on työssä vankilassa. Ennen Debsin vankilaantuloa oli yhdellä postipalvelijalla helppo työ. Nykyään on Sosialistipuolueen presidenttiehdokkaan kirjevaihto kaksi kertaa suurempi kuin muiden vankien yhteensä.
Debs on kieltäytynyt sanomasta mitään enempiä demokraattien kuin republikaanien presidenttiehdokkaista, selittäen, että hän ei halua kosketella persooniin. Harvoja vieraita käy häntä katsomassa, lukuunottamatta läheisimpiä ystäviä ja omaisia.

Persia tasavaltana

LONTOO, elok. 10 p. — Central Newsille lennätetään Pariisista: Echo de Parisille Konstantinopolista tulleet tiedot kertovat, että Persian shaahi on luopunut kruunustaan ja että Persia on julistettu tasavallaksi.

Puolan "rinnakkaishallituksen" kerrotaan "lakanneen olemasta."

PARIISI, elok. 9 p. — Punaiset ratsujoukot ovat katkaissut Varsovan—Danzigin rautatien etelään Mlavyasta, katkaisten siinä liikenteen Puolan ja Itämeren välillä, kertoo Varsova tänään ulkoministeriön tulleet tiedot. Kalkki littoalaisten lähettämät sotavaruukset Puolalle kuletettiin Varsovan—Danzigin rautatien kautta.

Kolmannen kansainvälisen kongressi

LONTOO, elok. 9 p. — Lontoon Heraldille Moskovasta saapuneen sähkösanoman mukaan kannatettiin Kolmannen Internationalen kongressissa Moskovassa valtavana äänen enemmistöllä kommunistien osanottoa parlamentaariseen toimintaan. Tätä koskevan ehdotuksen teki M. Bucharin, Pravdan toimittaja, joka esitti, että parlamentaarinen toiminta hyväksyttäisiin yhdeksi kommunistien ohjelmakohdaksi kaikissa maissa, joissa on muodostettu kommunistinen puolue. Hän selitti, että kaikkien parlamenttien valittujen jäsenten tulee luopua edustajatoimestaan puolueen ensimmäisestä vaatimuksesta.
Kun muutamat jäsenet ankarasti vastustivat päätöstä, sanoi Nikolai Lenin: "Me emme voi taistella sillä tiellä, joka meitä jylhättää, vaan meidän täytyy käyttää hyväksemme niitä keinoja, joita voimme. Työläisjoukot ja talonpojat luottavat parlamenttiin ja meidän täytyy osottaa heille tuon järjestelmän hyödyttömyyden vallankumoukselle. Meidän täytyy todistaa työläisille esimerkin avulla, ettemme kykene heille todistamaan teoriassa. Me emme voi keksiä uusia vallankumouksellisen toiminnan taitoja, vaan meidän täytyy käyttää niitä, joita historiallinen kehitys määrää."

Mannix siirrettiin sotalaivalle

LONTOO, 9 p. elok. — Neljä brittiläistä torpedovenähtävää lähestyi Valkosen Tähtien linjalaiava "Baltic" lähellä Irlannin rannikkoa ja torpedovenähtävää "Wiven" komentaja Scotland Yardin poliisien avulla astui "Baltic"iin kannelle vangiten teknillisesti arkipiispa Mannixin ja hänen sihteerinsä Albert Vaughanin. Vangit siirrettiin sotalaivalle, joka lähti purjehtimaan Fishguardia kohtaan.
Matkalla kuitenkin saatiin amiraaliteittiala langattomalla lennättimellä määritys viedä vangit Penzanceen, Cornwallin äärimmäiseen lounaiskärkeen. Täältä arkipiispa Mannix lähti Lontooseen.
Kaikki Lontoon sanomalehdet, Morning Postia lukuunottamatta, kertoessaan tästä tapuksesta, sanovat hallituksen tehneen suuren fiaskon.

VENÄJÄ LÄHETTÄÄ VIILJAA ITALIAAN

LONTOO, elok. 9 p. — Moskovasta saapuneesta sähkösanomasta selviää, että Venäjä on uudelleen muodostamassa mailman vilja-aitaksi. Italialaisiin laivoihin, jotka ovat tuoneet vapautettuja venäläisiä sotavankia Odessaan, on lastattu 10,000 tonnia maista Italiaan vietäväksi.

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Ulkomaisten lähetystöt siirtyneet Poseniin.

VARSOVA, elok. 9 p. — Kaikki ulkomaisten lähetystöt läksivät täältä Poseniin eilen illalla.
Länttä kohti Brest-Litovskin suunnalla etenevät neuvostojoukot ovat suurta saartolihettä kehittäessään murtaneet puolalaisten rintaman ja menneet poikki Sokolowin ja Siedcen välisen rautatien. Ne saapuvat lähelle Sokolowia, mutta puolalaiset tekivät vastahyökkäyksen niitä vastaan ja siellä kerrotaan nyt olevan käynnissä vimmatun taistelun. Puolalaiset ovat ottaneet joitakin vankeja. (?)

Emma Goldman neuvostovallan palveluksessa

NEW YORK, 9 p. elok. — Alexander Berkman, joka karkotettiin Yhdysvalloista Venäjälle, ja hänen mukanaan lähtenyt Emma Goldman ovat nykyään neuvostohallituksen palveluksessa, ilmoitetaan kirjjeessä, jonka Emma Goldman on lähettänyt Pietarista eräälle ystäväilleen.
Berkman ja Goldman ovat jäseninä neuvostohallituksen asettamassa komissiossa, joka matkustaa Venäjällä keräten vallankumouksen muistoesineitä museoon.

Debsin kirjevaihto on sängen laaja

ATLANTA, Ga., 9 p. elok. — Eugene V. Debsin vaalitilaisuus tiedetään suuri yleisö hyvin vähän, mutta Atlantan vankilavirkailijat sitä vastoin saavat niistä "muistutuksen" joka päivä.
Kaksi postipalvelijaa on työssä vankilassa. Ennen Debsin vankilaantuloa oli yhdellä postipalvelijalla helppo työ. Nykyään on Sosialistipuolueen presidenttiehdokkaan kirjevaihto kaksi kertaa suurempi kuin muiden vankien yhteensä.
Debs on kieltäytynyt sanomasta mitään enempiä demokraattien kuin republikaanien presidenttiehdokkaista, selittäen, että hän ei halua kosketella persooniin. Harvoja vieraita käy häntä katsomassa, lukuunottamatta läheisimpiä ystäviä ja omaisia.

Persia tasavaltana

LONTOO, elok. 10 p. — Central Newsille lennätetään Pariisista: Echo de Parisille Konstantinopolista tulleet tiedot kertovat, että Persian shaahi on luopunut kruunustaan ja että Persia on julistettu tasavallaksi.

Puolan "rinnakkaishallituksen" kerrotaan "lakanneen olemasta."

PARIISI, elok. 9 p. — Punaiset ratsujoukot ovat katkaissut Varsovan—Danzigin rautatien etelään Mlavyasta, katkaisten siinä liikenteen Puolan ja Itämeren välillä, kertoo Varsova tänään ulkoministeriön tulleet tiedot. Kalkki littoalaisten lähettämät sotavaruukset Puolalle kuletettiin Varsovan—Danzigin rautatien kautta.

Kolmannen kansainvälisen kongressi

LONTOO, elok. 9 p. — Lontoon Heraldille Moskovasta saapuneen sähkösanoman mukaan kannatettiin Kolmannen Internationalen kongressissa Moskovassa valtavana äänen enemmistöllä kommunistien osanottoa parlamentaariseen toimintaan. Tätä koskevan ehdotuksen teki M. Bucharin, Pravdan toimittaja, joka esitti, että parlamentaarinen toiminta hyväksyttäisiin yhdeksi kommunistien ohjelmakohdaksi kaikissa maissa, joissa on muodostettu kommunistinen puolue. Hän selitti, että kaikkien parlamenttien valittujen jäsenten tulee luopua edustajatoimestaan puolueen ensimmäisestä vaatimuksesta.
Kun muutamat jäsenet ankarasti vastustivat päätöstä, sanoi Nikolai Lenin: "Me emme voi taistella sillä tiellä, joka meitä jylhättää, vaan meidän täytyy käyttää hyväksemme niitä keinoja, joita voimme. Työläisjoukot ja talonpojat luottavat parlamenttiin ja meidän täytyy osottaa heille tuon järjestelmän hyödyttömyyden vallankumoukselle. Meidän täytyy todistaa työläisille esimerkin avulla, ettemme kykene heille todistamaan teoriassa. Me emme voi keksiä uusia vallankumouksellisen toiminnan taitoja, vaan meidän täytyy käyttää niitä, joita historiallinen kehitys määrää."

Mannix siirrettiin sotalaivalle

LONTOO, 9 p. elok. — Neljä brittiläistä torpedovenähtävää lähestyi Valkosen Tähtien linjalaiava "Baltic" lähellä Irlannin rannikkoa ja torpedovenähtävää "Wiven" komentaja Scotland Yardin poliisien avulla astui "Baltic"iin kannelle vangiten teknillisesti arkipiispa Mannixin ja hänen sihteerinsä Albert Vaughanin. Vangit siirrettiin sotalaivalle, joka lähti purjehtimaan Fishguardia kohtaan.
Matkalla kuitenkin saatiin amiraaliteittiala langattomalla lennättimellä määritys viedä vangit Penzanceen, Cornwallin äärimmäiseen lounaiskärkeen. Täältä arkipiispa Mannix lähti Lontooseen.
Kaikki Lontoon sanomalehdet, Morning Postia lukuunottamatta, kertoessaan tästä tapuksesta, sanovat hallituksen tehneen suuren fiaskon.

VENÄJÄ LÄHETTÄÄ VIILJAA ITALIAAN

LONTOO, elok. 9 p. — Moskovasta saapuneesta sähkösanomasta selviää, että Venäjä on uudelleen muodostamassa mailman vilja-aitaksi. Italialaisiin laivoihin, jotka ovat tuoneet vapautettuja venäläisiä sotavankia Odessaan, on lastattu 10,000 tonnia maista Italiaan vietäväksi.

FRANKFORTIN VAINOLAISIA VANGITTU

Italian konsuli sekaantunut asiaan. Hämäräperäisiä tietoja annettu

West Frankfort, Ill., 9 p. elok. — Epäluonalaista vastusta kädellään ulkomaalaisia vastaan kohdistetun hyökkäyksen aiheuttamiseen on täällä vangittu 25 henkilöä. Mellakoiden uudistumista ei enää pelätä.
Seltsemän suurta hillikaivosta, jotka täällä ovat olleet lakonalaisten, avattiin töitä varten tänään. Noin 3,500 miestä oli lakossa.
Italialaisia vastaan kohdistettu vaino on kokonaan taunonnut. Kahdeksan ihmistä surmattiin, useita ulkomaalaisten asuntoja poltettiin sekä melkein kaikki ulkomaalaiset häädettiin asunnoistaan.
Terrori hallitsi.
Chicago Daily News'in mukaan pakeni noin 5,000 ulkomaalaista West Frankfortista terrorin aikana. Metelin ollessa kiikheimillä oli vainolaisten laumassa 4,000 miestä. Ulkomaalaiset, enimmäkseen italialaisia, pakenivat kaikille suunnille, ottaen mukansa mitä omaisuutta kukin sai, toisinaan vieden mukanaan karjaakin.
Vaino alkoi kello kymmenen aikana illalla ja sitä kesti koko yön viime viikon perjantaita vasten. Toisinaan vainolaiset jakautuivat pieniin osastoihin tunkeutuen jokaiseen kolkaan ulkomaalaisten työläisten kaupunginosaan. Jotkut osastot ajoivat ulkomaalaisia läheiseen metsään. Mitä siellä seurasi, siitä ei ole tietoja.
Ulkomaalaisten asunot syytettiin tuleen ja heidän paetessaan asunnoistaan, joutuivat he vainolaisten runneltaviksi.
Aamulla kello 9 aikalaa West Frankfortiin saapunut sotaväki asetui ulkomaalaisten kaupunginosaa suojelemaan.
Mistä tämä hirvittävä vaino aiheutui, siitä ei ole saatu selvyyttä. Hämäräperäinen on se selitys, että se olisi aiheutunut kahden nuorukaisen murhasta.
Daily Newsin kirjeenvaihtaja selittää, että kun vaino järjestettiin, annettiin West Frankfortin pormestari Foxille ja sheriffi Watkinsille ulkomaalaisten asunot, että heidän on heti poistuttava kaupungista tai annettava vainolaisille täysi temmellysvapaus. Sanomalehdet lakkautettiin ja täydellinen uutisensuuri perustettiin seuraavana päivänä, jotta tiedot tapahtumista eivät pääsisi ulkomaille.
Mutta ennenpitkää tulee totuus kuitenkin esille. On muistettava, että Frankfortissa sijaitsee suuria hillikaivoksia, jotka ovat olleet lakonalaisten. Käivöksissä on työskennellyt tuhansia italialaisia.
Italian konsuli sekaantunut asiaan.
Giulio Bolognesi, Italian konsuli Chicagossa, on sähköttänyt Italian lähettiläille Washingtoniin, että hän on varakonsulin seurassa lähtenyt West Frankfortiin persoonallisesti tutkiakseen Italian alamaaisia kohtaan järjestettyä vainoa.
On luultavaa, että konsulin raportin johdosta asia esitetään Yhdysvaltain valtiovirastolle.

ROOMA, 9 p. elok. — Rooman sanomalehdissä käsitellään suut-tumuksella West Frankfortista, Ill., saapuneita uutisia Italian alamaisten valnoimisesta. Hallitusta kehoitetaan vaatimaan Yhdysvalloilta anteeksipyyntöä tapausten johdosta sekä korvausta hävitetyistä omaisuudesta.

METRIJÄRJESTELMÄ VAADITTAAN YHDYSVALTOIHIN

WASHINGTON, D. C. — Täällä ennustetaan, että ensimmäisiä päätöksiä minkä kongressi tulee tekemään kokoonnuttuaan istuntonsa ensi joulukuussa on hyväksyä metrisen mitätärjestelmän Yhdysvaltoihin.
Valkosesta Talosta ilmoitettiin joku päivä sitten, että hallitukselle on saapunut noin 100,000 anomusta viimeisten kuukausien kuluessa vaatien metrijärjestelmän käyttäntöönottamista. Anomuksia sen puolesta on tullut insinööreiltä, tehtailijoilta, liikemiehiltä, tiedemiehiltä ja nyt ilmoitetaan, että Chicagon valtuusto on yksimielisesti päättänyt suostella metrijärjestelmää.